

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 711
Tarih : 10.09.2014

51571

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Ömer ÇELİK** tarafından Anayasa'nın 98. Maddesi ve Meclis İçtüzüğü'nün 96 ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını dilerim.

Özdal ÜÇER
Van Milletvekili

Urartu uygarlığının en parlak dönemi olan M.Ö. 8. yüzyılın ortalarında Van İli Gürpınar İlçesine bağlı Çavuştepe (Aspeşin) köyünde bulunan ve Bol Dağ silsilesinin uçundaki kayalık alan üzerine kurulan Çavuştepe Kalesi, herhangi bir koruma tedbiri veya restorasyon yapılmadığı için her geçen gün yok olmaktadır. Ermenice "Haikaşen" (Tanrı Şehri) olarak bilinen tarihi kale, at görünümünde olmasından dolayı halk arasında Kürtçe "Aspeşin" (Mavi at) olarak adlandırılmaktadır. Dağ silsilesi üzerinde bulunan iki ayrı kaleden oluşan bu tarihi yapıda; saray kompleksi, sarnıçlar, sarayla tapınak arasında 196 metre uzunluğundaki koridor ve depolar, yazıtlı İrmusini Tapınağı ve ona bağlı avlu sunaklar, büyük erzak depoları bulunmaktadır.

Bunların yanında kesme taş duvarlı uç kale ve uç kale önü yapıları, istinat duvarları ve anıtsal basamakların yanı sıra diğer birçok tarihi değeri bünyesinde barındıran Çavuştepe Kalesi; mevcut kerpiç yapılar korunmadığından tamamen çökerken; kaleye çıkan merdiven de yok olmak üzeredir. Aşağı kale kısmında bulunan ve kalenin en belirgin özelliklerinden olan erzak depoları da molozlarla dolmuştur. Önemli sit alanlarından biri olan Çavuştepe Kalesi'nin etrafında da hiçbir koruma önlemi alınmamıştır. Ayrıca kaleye gelen turist kabileleri de kale hakkında bilgi alacakları görevli bulamamaktadır. Dünyanın en eski tuvalet ve kanalizasyon sistemine sahip olan böylesine önemli bir tarihsel yapıyı görmeye gelen yerli ve yabancı turistler, araçlarını park edebilecek uygun bir mekan bulamamaktadır. Ayrıca insanların lavabo ihtiyacını karşılayacak alanlar bile mevcut değildir. Kalenin bu durumu; AKP İktidarı tarafından, tarihsel ve kültürel değerlere hiçbir şekilde önem verilmediğini; aksine yok olması için bakımsızlığa ve ilgisizliğe terk edildiğini kanıtlar niteliktedir.

Bu bağlamda;

1-Çavuştepe (Aspeşin) Kalesi'nin turistlerin ziyaretini engelleyecek şekilde böylesine ihmal edilmesi nasıl açıklanabilir? İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü neden gerekli önlemleri almamakta ve Kalenin turizm merkezlerinden birine dönüşmesini sağlamamaktadır?

2-Kale sit alanı olduğu halde neden koruma altında değildir? Kalede (bakım-koruma-rehberlik hizmetleri için) hiçbir personelin görevlendirilmemesinin gerekçesi nedir?

3-Söz konusu mekânda, Kalenin tarihsel ve kültürel dokusunu bozmayacak bir şekilde uygun bir yere park alanı ile yine lavabo ihtiyacını karşılayacak alanların yapılması düşünülmekte midir? Bu tür eksikliklerin yerli ve yabancı turistlerin gelişlerini engelleyeceği gerçeğı neden ihmal edilmiştir?

4-Kale, bu güne kadar restorasyona ve kazı çalışmalarına tabi tutulmuş mudur? Tutulmuşsa kalenin hangi alanları restore edilmiş ve hangi araç/gereçler bulunmuştur?

5-Böyle bir restorasyon ve kazı çalışması yapılmamışsa; Bakanlığınızın gelecek yıl (ya da daha uzun vadeli projeleri kapsamındaki) programında böyle bir çalışma yapılması öngörülmekte midir?

6-Kale'nin bakımını, korunmasını ve turizm merkezine dönüşmesini sağlamak amacıyla, lüzumlu önlemlerin alınması hususunda girişimde bulunmayı ve gereken talimatları vermeyi düşünmekte misiniz?